

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 15C/280/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316209829
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Donič
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2019:8316209829.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Vladimírom Doničom v spore žalobcu: L.D. Š., M.. XX.XX.XXXX, Q. F. W., M. U. Č.. XXXX/XX, právne zastúpeného JUDr. Štefanom Strakom, advokátom so sídlom v Košiciach na ulici Krmanovej č. 1, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave na ulici Štúrovej č. 2, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 1.000,- eur s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 18.7.2016 do zaplataenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu pre sumu 4.000 eur s prísl. z a m i e t a.

III. Súd p r i z n á v a žalobcovi náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 21,40 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

IV. Súd p r i z n á v a žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne samostatným uznesením súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 17.10.2016 na súd žalobu, ktorou navrhol aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 10 178,05 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 4548,91 eur od 18.2016 do zaplataenia a nahradiť mu trovy konania a trovy právneho zastúpenia titulom náhrady nemajetkovej ujmy.

2. V žalobe uviedol, že podľa § 3 ods.1 písm. a) a c) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci zodpovedá za nezákonné rozhodnutie, ako aj za rozhodnutie o väzbe štát a keďže nebolo dokázané, že skutok, pre ktorý bol trestne stíhaný stal, uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné č. k. 2Pv 766/12/7702-13 zo dňa 08.7.2013 sa považuje za nezákonné.

3. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR, napríklad rozsudku č.k. 3Cdo/194/2010, uznesenia č.k. 4Cdo/183/2009 a č.k. 4M Cdo/15/2009, „ štát zodpovedá za škodu, spôsobenú začatím (vedením) trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu. Oslobodzujúci rozsudok má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k

oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté“.

4. Nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nezákonným trestným stíhaním pozostáva z nasledovných položiek:

1, trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní v celkovej výške 4548,01 eur vyplatené obhajcom na základe vyúčtovania trov právneho zastupovania a to:

- Advokátskej kancelárii KRAJŇAK & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Záhradnícka 25, Bratislava, IČO: 47233427 vo výške 600,-eur na základe vyúčtovania zo dňa 02.01.2013 a pokladničných dokladov o zaplatení zo dňa 02.01.2013; Advokátskej kancelárii JUDR. Radim Komka so sídlom ul. Hlavná č.27, 080 01 Prešov, IČO: 41343859 vo výške 741,61 eur na základe faktúry zo dňa 25.01.2013 a pokladničných dokladov zo dňa 11.01.2013 o zaplatení, Advokátskej kancelárii JUDr. Štefan Straka, so sídlom Košice, Krmanova 1, 040 01 Košice, IČO: 35527064 vo výške 3206,40 eur na základe vyúčtovania trov právneho zastupovania zo dňa 18.7.2013 k faktúre č. 2013/030 a zo dňa 23.10.2015 k faktúre č. 2015/032,

2, náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 5 000,-eur, ktorú odôvodňuje v súlade s § 17 ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z. nasledovne:

a) osobou žalobcu, jeho doterajším životom a prostredím, v ktorom žije a pracuje. Žalobca bol v čase vznesenia obvinenia vo veku približne 22 rokov. V dôsledku vedenia trestného stíhania a vzatia do väzby ako aj medializácie v A. v správach „B.“ o XX.00 hod. a hlavných správach o XX.00 hod. v dňoch XX.XX.. je vnímaný v okolí ako kriminálne závadová osoba, čo mu znemožňuje aj v súčasnosti nájsť si zodpovedajúce zamestnanie a je stále nezamestnaný;

b) závažnosťou vzniknutej ujmy v dôsledku nezákonného trestného stíhania pre skutok, ku ktorému malo dôjsť za takých okolností, že poškodeným mal byť asociál L. A., ktorému sa mal údajne žalobca s jeho bratom vyhrážať, čo malo voči žalobcovi a jeho rodinným príslušníkom veľmi nepriaznivé ohlasy;

c) závažnosťou následkov, ktoré vznikli žalobcovi na zdravotnom stave v dôsledku trvania nezákonnej väzby. Žalobca znášal väzbu veľmi zle po fyzickej ale aj psychickej stránke. Nevedel sa vyrovnáť so skutočnosťou, že je vo väzbe za skutok, ktorý nespáchal, navyše počas vianočných sviatkov, kedy bol odlúčený od rodiny. Počas väzby a aj po prepustení z väzby mal závažné psychické a zdravotné problémy, v dôsledku ktorých sa podrobil dlhotrvajúcemu psychiatrickému a zdravotnému vyšetreniu.

5. Právomoc Generálnej prokuratúry SR konať za štát vo veci náhrady škodu vyplýva z ust. § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, nakoľko sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia bola prokurátorom zamietnutá.

Žalobca požiadal Generálnu prokuratúru SR o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 09.5.2016. Listom Generálnej prokuratúry VI/4Gc 77/161/1000-6 zo dňa 18.7.2016 bolo žalobcovi dané na vedomie, že odmieta prerokovať nárok na náhradu škody.

6. Žalovaná vo svojom vyjadrení zo dňa 21.05.2016 uviedla, že so žalobným návrhom nesúhlasí a jeho nárok neuznáva. Má za to, že návrh žalobcu je v celom rozsahu nedôvodný, keďže žalobca si väzbu zavinil sám a preto navrhuje žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Podľa § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba dôvod na väzbu zaviní sama. Žalobca bol vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., keďže existovala obava, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti. V čase kedy mal byť skutok spáchaný žalobcovi plynula skúšobná doba podmienčného odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T 40/2012 zo dňa 10.10.2012, ktorým bol žalobca uznaný vinným z ďalšieho trestného činu.

V čase, keď bol žalobca vzatý do väzby bol dostatočným spôsobom usvedčovaný zo spáchania trestnej činnosti poškodeným L. A.Á., ktorého výpoveď korešpondovala s výpoveďou svedkyne G. A. a listinnými dôkazmi spolu so znaleckým posudkom znalkyne z odboru psychológie. Poškodený podrobne popísal konanie žalobcu a na svojej výpovedi zotrval aj pri konfrontácii. Až v rámci súdneho konania sa dôkazná situácia zmenila, keď poškodený zmenil svoju výpoveď a zmenila svoju výpoveď aj G. A.. Okresný súd Humenné dospel k záveru, že dostupným dokazovaním nebol získaný priamy dôkaz o tom, že sa žalované skutky stali. A preto v zmysle zásady v pochybnostiach v prospech obžalovaného bol žalobca oslobodený.

Žalovaná ďalej uviedla, že nárok žalobcu na náhradu škody pozostávajúci z trov právneho zastúpenia navrhuje zamietnuť v celom rozsahu, keďže žalobca nepreukázal, že by tieto trov právneho zastúpenia zaplatil on a teda, že mu vznikla škoda. Žalobca taktiež nepreukázal, že by trovy obhajoby boli účelne vynaložené. Advokátska kancelária Krajňák & Partners neposkytovala právne služby žalobcovi, ale klientovi L. Š. a tieto platil on a nie žalobca. Trovy, ktoré boli uhradené JUDr. Mgr. Radimovi Komkovi jednak boli čiastočne neúčelne vynaložené, keďže 23.12.2012 bolo opakovane účtované prevzatie a príprava obhajoby, ktorá má zahŕňať aj prvú poradu s klientom, pričom klient bol v tom čase vo väzbe a prvá porada sa mala uskutočniť 08.01.2013, ktorá bola teda duplicitne vyúčtovaná. Takisto nie sú účelne vynaložené trovy obhajoby 27.12.2012 označené ako návšteva. JUDr. Mgr. Radimovi Komkovi dňa 11.01.2013 platil L. Š., teda nie žalobca a to dokonca aj za služby, ktoré boli poskytované nielen žalobcovi, ale taktiež jeho matke R. Š. v trestnej veci G.-XXX/OVK-W.-XXXX, ktorá s predmetom tohto konania nemá nič spoločné. Uvedené skutočnosti vyplývajú z faktúry vystavenej dňa 11.01.2013.

Rovnako trovy obhajoby poskytnutej JUDr. Štefanom Strakom neplatil žalobca ale tieto v hotovosti uhradila R. Š. 22.7.2013 a 08.12.2015. Žalovaná namietala účelovosť úkonov obhajoby a to z tohto dôvodu, že JUDr. Štefan Straka ako tretí obhajca znovu účtuje prípravu a prevzatie právneho zastúpenia, účtuje mimo prvej porady ďalších 9 porád s klientom, pričom nie je jasné čoho sa uvedené porady týkali, keďže z nich žalobca nepredložil žiadne úradné záznamy. Žalovaná poukázala aj na to, že v uvedenom čase JUDr. Štefan Straka poskytoval žalobcovi obhajobu aj v ďalšej trestnej veci vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 3T 40/2012 a porady sa mohli týkať aj tejto veci. Žalovaná ďalej uviedla, že má za to, že je neúčelné a opakované trojnásobné študovanie vyšetrovacieho spisu mimo záverečného preštudovania. Žalovaná namietala aj tú skutočnosť, že žalobca bol v dôsledku trestného stíhania nezamestnaný, keďže svoje tvrdenie nepreukázal žiadnymi správami zo Sociálnej poisťovne ani ÚPSVaR, že by prišiel o prácu v L. v dôsledku väzby a že sa uchádza o zamestnanie. Žalobca žije v okrese s vysokou nezamestnanosťou a ako právoplatne odsúdená osoba za násilnú trestnú činnosť je pochopiteľné, že má problém sa zamestnať. Žalovaná navrhla, aby súd žalobu ohľadne nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch zamietol z toho dôvodu, že žalobca je dôvodne vo svojom okolí vnímaný ako kriminálne závadná osoba, keďže bol 3-krát právoplatne odsúdený za rôznu trestnú činnosť a to jednak predtým ako bol vzatý do väzby a taktiež aj po tom čo bol z väzby prepustený.

7. Súd vo veci vykonal vypočítaním strán sporu a oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah súdneho spisu, najmä obsahom žaloby, podstatným obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 3T/106/2013, žiadosťou žalobcu zo dňa 09.5.2016 adresovanej Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, oznámením Generálnej prokuratúry SR sp. zn. VI/4 Gc 77/16/1000-6 zo dňa 12.7.2016 o odmietnutí žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, vyúčtovaním trov právneho zastupovania JUDr. Štefana Straku pri predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody pri výkone verejnej moci na GP SR zo dňa 30.8.2016, uznesením OR PZ v Humennom odboru kriminálnej polície, oddelenia ekonomickej kriminality ČVS: ORP-850/OVK-HE-2012 zo dňa 19.12.2015, uznesením Okresného súdu Humenné sp. zn. 0Tpo/62/2012 zo dňa 21.12.2012, uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Tpo 1/2013-52 zo dňa 08.01.2013, príkazom Okresnej prokuratúry Humenné sp. zn. 2Pv 766/12-15 zo dňa 22.01.2013, uznesením Okresnej prokuratúry Humenné sp. zn. 2 Pv 766/12/7702-13 zo dňa 08.7.2013, uznesením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. XV/2Pz 115/13-7 zo dňa 15.10.2013, rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 4T 8/2014-349 zo dňa 12.8.2014, Zmluvou o poskytnutí právnych služieb medzi klientom L. Š. a advokátok Advokátska kancelária Krajňák & Partners, s.r.o. zo dňa 21.12.2012, vyčíslením trov obhajoby zo dňa 02.01.2013 (č. l. 31), daňovým dokladom k prijatej platbe č. XXXXXX zo dňa 02.01.2013 (č. l. 32), výdavkovým pokladničným dokladom zo dňa 02.01.2013 (č. l. 33), faktúrou zo dňa 11.01.2013 (č.l. 34) vystavenou advokátom JUDr. Mgr. Radimom Komkom pre odberateľa R. Š., L. Š., zmluvou o poskytovaní právnych služieb uzatvorenou dňa 10.01.2013 medzi klientom L. Š. a advokátom JUDr. Štefanom Strakom, dokladom o platbe zo dňa 22.7.2013 (č.l. 38), faktúrou č. FO-2013/03 zo dňa 18.7.2013, vyčíslením trov právneho zastúpenia zo dňa 18.7.2013, dokladom o platbe zo dňa 08.12.2015, faktúrou č. FO-2015/032 zo dňa 23.10.2015, vyčíslením trov právneho zastúpenia zo dňa 23.10.2015, správou MUDr. R. F. zo dňa 06.02.2013, správou PhDr. L. P. zo dňa 31.01.2013, správou JUDr. T. T. zo dňa 14.02.2013 a ďalšími listinami tvoriacimi obsah súdneho spisu a zistil tento skutkový stav:

8. Dňa 30.11.2012 bolo uznesením vyšetrovateľa OR PZ Humenné pod sp. zn. Č.: G.-XXX/OVK-W.-XXXX zo dňa 19.12.2012 vznesené žalobcovi obvinenie za zločin obmedzovanie osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2, písm. a), písm. b) Trestného zákona, zločin marenie spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. d) Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva. Uznesením Okresného súdu Humenné sp. zn. XTP/XX/XXXX zo dňa 21.12.2012 vzal súd žalobcu ihneď do väzby. Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 3Tpo 1/2013-52 zo dňa 08.01.2013 neprijal písomnú záruku žalobcu na nahradenie väzby a neprijal ani ponuku otca žalobcu na nahradenie väzby peňažnou zárukou. Okresná prokuratúra Humenné rozhodnutím 2 Pv 766/12-15 zo dňa 22.01.2013 rozhodla podľa § 79 ods. 1, 4 Tr. por. o tom, že žalobca má byť ihneď prepustený z väzby na slobodu. Okresná prokuratúra Humenné uznesením sp. zn. 2 pv 766/12/7702-13 zo dňa 08.7.2013 podľa § 215 odsek 1 písm. a) Trestného poriadku zastavila trestné stíhanie žalobcu. Generálny prokurátor SR uznesením sp. zn. XV/2 Pz 115/13-7 zo dňa 15.10.2013 rozhodol, že uznesením prokurátor Okresnej prokuratúry Humenné sp. zn. 2 Pv 766/12-13 z 8. júla 2013, ktorým zastavil trestné stíhanie žalobcu bol porušený zákon, a v konaní, ktoré mu predchádzalo v prospech obvineného L. Š.. Uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné sp. zn. 2 Pv 766/12-13 z 8. júla 2013 sa zrušil.

9. Dňa 11.6.2018 súd rozhodol rozsudkom č.k.: 15C/280/2016-170 tak, že zaviazal žalovaného na sumu 5178,06 eur s príslušenstvom, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

10. Proti tomuto rozhodnutiu podali obe strany sporu odvolanie a Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 21.1.2019 sp. zn. 7Co/122/2018-200 potvrdil rozsudok prvostupňového súdu v časti zaplata sumy 5178,06 eur, no v zamietavej časti ohľadom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a v časti trov konania a i trov odvolacieho konania rozsudok zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

11. Krajský súd v Prešove vo svojom odôvodnení vyčítal súdu prvého stupňa nedostatočnosť odôvodnenia v zamietavej časti.

12. Pokiaľ ide o nález Ústavného súdu zo dňa 13.11.2013, vydaný vo veci II.ÚS 163/2013, na ktorý poukazuje žalovaná, ani z tohto rozhodnutia nevyplýva, aby právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím bolo možné uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. V tomto náleze bolo konštatované iba to, že uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase vydania splnené všetky zákonné predpoklady a z tohto dôvodu nebolo zrušené ani v konaní o sťažnosti proti tomuto uzneseniu, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. za odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila.

13. Podľa odôvodnenia oslobodzujúceho rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 12.08.2014 č. k. 4T 8/2014-349 jediným priamym dôkazom svedčiacim v neprospech žalobcu bola prvotná výpoveď poškodeného, ktorý však postupne niekoľkokrát menil svoje výpovede. Poškodený sa sám doznal, že si tieto veci vymyslel kvôli vidine finančnej odmeny. Dostupným dokazovaním nebol získaný priamy dôkaz o tom, že by sa žalované skutky stali. Neexistovala ani ucelená reťaz nepriamych dôkazov, z ktorých by bolo možné jednoznačne vyvodiť záver, že obžaloba je dôvodná. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že z obdobnej dôkaznej situácie vychádzala aj Okresná prokuratúra Humenné, ktorá uznesením zo dňa 08.07.2013 zastavila trestné stíhanie žalobcu z dôvodu, že skutky, pre ktoré sa vedie trestné stíhanie sa nestali. Toto uznesenie bolo zrušené uznesením Generálneho prokurátora Slovenskej republiky. Zároveň sa prokurátorovi Okresnej prokuratúry Humenné prikázalo, aby vo veci znovu konal a rozhodol. Za takejto dôkaznej situácie k podaniu obžaloby dôjsť nemalo. Trestný poriadok v ust. § 234 umožňuje prokurátorovi podať obžalobu príslušnému súdu, len ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd. Trestný poriadok zároveň umožňuje prokurátorovi zastaviť trestné stíhanie, ak je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie (§ 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku).

14. Žalobca sa podanou žalobou domáhal i priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 5000,-eur.

15. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

16. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

17. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

18. Podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (209/1992 Zb.), každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.

19. Úprava ochrany súkromia, vrátane rodinného súkromia, vychádza zo zásady, že do súkromného života osoby sa nesmie neoprávnené zasahovať a nesmie sa jej súkromnému životu spôsobiť žiadna ujma. Funkciou práva na súkromie je totiž zabezpečiť pre fyzickú osobu nerušenosť súkromnej sféry, v ktorej by mohla všestranne rozvíjať svoju osobnosť. Ústava zároveň rodinný život priraduje k súkromnému životu, pričom toto priradenie treba interpretovať tak, že rodinný život a právo na jeho ochranu sú súčasťou súkromia. Súčasťou súkromného života je bezpochyby rodinný život, zahŕňajúci nielen sociálne, morálne a kultúrne vzťahy medzi najbližšími príbuznými, bez ohľadu na to, či trvale žijú alebo nie, ako aj vzťahy medzi prarodičmi a vnukmi alebo medzi dospelými deťmi, žijúcimi vo vlastných rodinách a ich rodičmi. Ústava chráni aj súkromie fyzickej osoby v rodinných vzťahoch voči iným fyzickým osobám, čo v sebe zahŕňa vzťahy sociálne, kultúrne, ale aj morálne, či materiálne. Zásahy do týchto vzťahov, ktoré sú neoprávnené, možno kvalifikovať ako zásahy do rodinného života - do rodinného súkromia. V prípade, že i medziľudské väzby tvoriace základ a rámec súkromného života jednotlivca dosahujú určitú intezitu a vykazujú určité ďalšie charakteristiky, môže takouto deštrukciou vzťahov dôjsť k neoprávnenému zásahu do práva na ochranu súkromia ako čiastkového práva na ochranu osobnosti za podmienky, že konanie pôvodcu zásahu je protiprávne, je objektívne spôsobilé do práva na ochranu osobnosti zasiahnuť a existuje príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnosti fyzickej osoby objektívne spôsobilým vyvolať nemajetkovú ujmu, spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnosti fyzickej osoby a vznikom tejto nemajetkovej ujmy.

20. Občiansky zákonník neupravuje maximálnu ani minimálnu výšku poskytovaného zadosťučinenia. V zmysle § 13 ods. 1 OZ sa vyžaduje iba primeranosť tohto zadosťučinenia s prihliadnutím na závažnosť ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Zmyslom zadosťučinenia nemá byť zábezpeka, zdroj obživy ani náhrada príjmu a nemôže viesť k neprimeranému obohateniu. Výška priznaného zadosťučinenia musí zohľadňovať závažnosť vzniknutej ujmy na strane žalobkyne, teda trvalú citovú traumu ale aj okolnosti na strane žalovanej, kde nešlo o úmyselné konanie.

21. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru že u žalobcu došlo k takému zásahu do jeho práva na súkromie a preto je na mieste aj peňažná satisfakcia. Ale aj samotná skutočnosť, že žalobca bol spod obžaloby v trestnom konaní oslobodený, je pre neho dostatočným a konkrétnym druhom satisfakcie. Súd nemal preukázanú spojitosť s vedeným trestným stíhaním a nemožnosťou žalobcu sa zamestnať a ani ďalšie iné poškodenie jeho dobrého mena, preto žalobe v časti o náhradu nemajetkovej ujmy vyhovel len v časti.

22. K podaniu obžaloby dôjsť nemalo, žalobca utrpel nemajetkovú ujmu a Krajský súd v Prešove naznačil prvostupňovému súdu vo svojom rozsudku priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi. Čo sa týka výšky náhrady, to nechal na úvahe súdu prvého stupňa. Súd mal preskúmať osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje. Tu súd zisťuje, že jeho matka sa návrhom musela domáhať neodkladným opatrením vstupu od žalobcu do svojho domu a bol 3x odsúdený za rôznu trestnú činnosť. Čo sa týka posúdenia závažnosti vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, žalobca bol vo väzbe len 31 dní. Čo sa týka závažnosti následkov, ktoré mu vznikli ako poškodenému v súkromnom živote (vzťah s vtedajšou partnerkou sa neukončil) a v spoločenskom uplatnení - to žalobca v konaní nešpecifikoval. To že mal nastúpiť do práce do Š. bolo potvrdené svedkami, no keďže bol vo väzbe len 31 dní, mohol nastúpiť do práce o mesiac neskôr. Doložil súdu síce správu z psychologickej, ortopedickej a gastroenterologickej ambulancie, ale len zo začiatku roka 2013 (hoci v žalobe uvádza, že došlo k dlhodobému vyšetreniu) a bez nevyhnutnosti práceneschopnosti. Súd zistil zo spisu, že žalobca bol vo väzbe len 31 dní a liečil sa bez práceneschopnosti len po prepustení z väzby, preto mu priznal nárok len vo výške 1.000,- eur, ktorý sa zdá byť súdu primeraný vzhľadom na dĺžku väzby, jeho život a následky i samotný oslobodzujúci rozsudok v prospech žalobcu.

23. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní je v omeškaní.

24. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

25. V súlade s ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

26. Je nepochybné, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením svojho záväzku vo výške 1000 eur, a preto žalobca má nárok aj na úrok z omeškania z tejto sumy. Súd priznal žalobcovi podľa ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania, ktorého výška je v súlade s ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. tak, ako si ho žalobca uplatňoval odo dňa nasledujúceho po uplynutí trojročnej lehoty na prerokovanie predbežného nároku na náhradu škody, teda od 18.7.2016.

27. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

28. V časti o zaplatenie 5178,06 eur a 1.000,- eur (60,70% žalovanej sumy) súd žalobe vyhovel, čo predstavuje úspech žalobcu na jednej strane a neúspech žalovaného na druhej strane. V časti o zaplatenie 4.000 eur (39,30 % žalovanej sumy) však súd žalobu zamietol, čo predstavuje úspech žalovaného a neúspech žalobcu. Z uvedeného vyplýva, že v konečnom dôsledku bol v konaní úspešnejší žalobca, ktorému patrí náhrada trov konania po odpočítaní neúspechu v konaní, od jeho úspechu v konaní, a to v rozsahu 21,40 % z celkových trov konania, na ktoré by mal nárok pri plnom úspechu.

29. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol podľa ustanovenia §255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

30. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd uložil prvostupňovému súdu, aby rozhodol aj o trovách odvolacieho konania. Keďže žalobca podal odvolanie voči tej časti rozsudku, v ktorej bola žaloba zamietnutá, a to pre sumu 5000,- eur ako náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zrušil v tejto časti a vrátil na ďalšie konanie, žalobca bol v odvolacom konaní úspešný a patrí mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

31. O výške náhrady trov konania bude v zmysle ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.